

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Labyrinten

Citation: Baggesen, Jens: "Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig", i Baggesen, Jens: *Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig*, udg. af TORBEN BROSTRØM , Gyldendal, 1971), s. 322. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen06-shoot-idm139952567846096/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig

hensatte ham i dødelige mathedstilstande, når ekstasen ikke var over ham. Gennem Pram var han blevet introduceret i de tyske adelskredse i Danmark, hvor han på sin egen hektiske måde hvilede ud ved sine selskabelige talenter. Af disse charme-offensiver stødte især den sidste an, idet den litterære offentlighed nu var på vagt mod germaniseringen af åndslivet og hele hjemmetyskeriet, og bedre blev det ikke ved den bjørnetjeneste, som vennen C. F. Cramer – hvem vi møder som Baggesens fælle på første del af rejsen – gjorde ved at udgive hans operatext „Holger Danske“ på tysk, forsynet med en fortale, der lovhudlede digteren på bekostning af den folkekære Ewald. Det udløste en langvarig, pinagtig fejde, som naturligvis gik ud over Baggesen.

Af disse trakasserier får man intet indtryk gennem rejsébogens glansfulde optakt, *Passet*; bekendelsen falder først i *Pyrmont*, hvor han midt blandt de omvandrende symptomer på det syge Europa uventet møder sin ven grev Adam Moltke, der selv døds syg af hjertesorg må høre fortællingen om „et yderst nøiefuldt Liv paa Grændserne af Døden og Slutteriet, et stedsevarende Rov ... for de voldsomste Sygdomme, paa Pinebænken af et rasende, mit Væsens sidste Kraft fortærende Sværmerie“ m. m. (s. 134). Endvidere hvordan da Hans Durchlauchtighed, Prinds Frederik Christian af Augustenborg, hans jævnaldrende ven, har skaffet ham rejseunderstøttelse for at bringe ham på ret køl.

Forevindrigen siger det anderledes. Den er måske lidt af en efterrationalisering. Her møder vi Baggesens principielle fundringer over det der blev skrevet sammen.

Bogen er et stykke af selve livslabyrinten, der er just så kompliceret som den oplevende selv, den er et spejlbillede af „en lille indre Verden“. Han har renonceret på at give et „matematisk“ billede af *omverdenen* – et ord som paradoksalt nok han skabte på tysk i formen *Umwelt* –, da verden ret beset kun er en jeg-verden og dommen over genstandene aldeles afhænger af ens kundskab om de glas, hvorigennem de beskues. Intet er altså nødvendigere i en rejsébog end en rejsende, så sandt som intet er nødvendigere for livet end en levende.

Selv om dette måske i første række er en præcisering af bogens genre, en tilslutning til „den skarpsindige Sterne“, som figurerer